

השוחרט פרק שני חולין

מ"א.

עין משפט נר מצוה

קמ"א א מ"י פ"ג מהל' שמיטה ה"ל כ"א סמך עשין סג טו"ש"ע י"ד ס"י ה ספ"ק ג:
קמ"ב ב מ"י פ"ז מהל' חובל ומויק הלה ג ג סמך עשין ט טו"ש"ע ח"מ ס"י ט"ה ספ"ק א:
קמ"ג ג מ"י ט"ז מהל' ו טו"ש"ע ט"ח ס"י ט"ז ספ"ק ג:
קמ"ד ד מ"י פ"ג מהל' מאלכות אסורות סמך לוחין קמה טו"ש"ע י"ד ס"י קל"ב ספ"ק א:
קמ"ה ה (מ"י) פ"ג מהל' שמיטה (מ"י) פ"ז מהל' חובל ומויק ה"ל ו' סמך עשין סג טו"ש"ע י"ד ס"י ד ספ"ק ד וס"י קמה ספ"ק ג:
קמ"ו ו מ"י פ"ג מהל' שמיטה ה"ל כ"א ופ"ח מהל' ע"ז ה"ל א ופ"ז מהל' חובל ה"ל ו' סמך טו"ש"ע י"ד ס"י טו"ש"ע י"ד ס"י טו"ש"ע ח"מ ס"י ט"ה ספ"ק ג:
קמ"ז ז ח ט מ"י פ"ז מהל' חובל ה"ל ו' סמך עשין ט טו"ש"ע ט"ח ס"י טו"ש"ע י"ד ס"י י"א ספ"ק ג:
קמ"ח ח מ"י ט"ז מהל' ו טו"ש"ע ט"ח ס"י ט"ז ספ"ק ד:
קמ"ט ט ח ט מ"י פ"ז מהל' חובל ה"ל ו' סמך עשין ט טו"ש"ע י"ד ס"י י"ב ספ"ק א:
קנ"ו ל מ"י ט"ז מהל' ו סמך טו"ש"ע י"ד ס"י י"ב ספ"ק א:

אכל זבח דבר הזבח בסיני דהיינו בהמה דעוף מלוק הוא: ואי א"ן **אדם אוסר דבר שאינו שלו מאי איריא**. דמני עוף אפי' בהמה נמי דהא לא פקע שם קדשים מיניה ומיניה איהו מיחייב משום עובד עבודת כוכבים דמ"מ אע"ג דלא מיתסרא מיפלה פלחא: כיון דקניא ליה **לכפרה**. שהרי הצעלים מתכפרים בה: **כדידה דמאי**. הלכך לא מנלי למיתני שום זבח דאילו עולה מכפרת אעשהו וחתמא ואשם על חטאים ושלמים ושא"ר קדשים קלים וכו' וניהו להכי נקט עוף ובחזי קנה פגום דמייחייב בשחיתות חוץ צההוא פורתא דמיתסר ציה: אחד לשום אחד מגל אלו. אפילו בהמה דלאו ידידה אלא דלדיך ששחט לשום דבר כשר: **המטמא**. טהרות שלום בחיור: **והמדמע**. תרומה בחולין של חזירו דמחיל להו דמיציעי ליה לזבניהו לכהניס דמני תרומה דהיינו זול דלא חזו אלא לכהניס: **והמנפך**. יין של חזירו לעבודת כוכבים: **בשוגג** שלא ידע שהיא תרומה ולא ידע שהוא נאסר בניסוח זה או כסבור יין שלו הוא: **פטור**. מלשלם. ואע"ג דמויק בשוגג חייב כדקיימא לן (ב"ק דף טו.) אדם מועד לעולם בין ער ובין ישן בין שוגג ובין מויד הכא היק שאינו ניכר הוא ולא שמיה היק ובמזיד חייב לשלם דקנסיה רבנן ומשום דקס ליה דכרבה מיניה לא מייפטר אע"ג דחייב מימה משום עבודת כוכבים ואפילו לא תתרו בו דלא מייקטיל קיימא לן (כתובות דף לז.) חייבי מיתות שוגגין פטורין מלשלם הכא חייב אפי' אתרו ציה כדאוקיימנא טעמא דבמסכת גיטין (דף גז.) משעה דאזבניה ע"מ לאוסרו מייחייב לשלומי ומתחייב בנפשו לא הו עד שעת ניסוח: **שינסך**. שחשך ידו לתוכו לעבודת כוכבים: **שלא צפני עבודה כוכבים**. רבותא אשמועינן: **אסרו**. אף בהנאה דאדם אוסר דבר שאינו שלו: **ועוד שיכול לומר לו**. אפילו

ניסכו ליעבודת כוכבים: **לא כל הימנך בו**. דלחן אדם אוסר דבר שאינו שלו: **לאונסי**. על כרחי שתאסר: **ורב נחמן** ורב עמרם **ורב יצחק אמרי לך**. הא דרב הונא תוקים כתנאי דהא ר' יהודה בן צבא פליג אכל מילתא דידן לא תוקים כתנאי דלחן אמרינן שפיר אפילו לתק' דלחילו ללידה דאדם אוסר עובד כוכבים אכל ישראל לזערי לחציה עבד ואין דעתו לעבודת כוכבים: **בזשאל מומר**. ויהי דמנאי לאוקמא דלית ליה שותפות בגוה דלאוקמוה אינהו לעיל השתא מיהא כיון דלחין להכי דעובד כוכבים אוסר מוקמינן לה בגוהי ואליצא דתנא קמא: **אסרו**. אסרו וזו. בישראל לא ישחט לעבודת כוכבים ושחט לאחר שקבל התראה וקודם לכן לא היה בחזקת מומר: **מאי**. מי אסר או לא קבלת התראה שמתרין זו היא יודע שאתה מוזהר על כך והמורה אמרה שאתה חייב מימה והוא אומר יודע אני וע"מ כן אני עושה שאתה והכי אמרינן בסנהדרין (דף מ"א.) מות יומתו עד שיתיר עצמו למיתה: **בתנאי לתוך ימים**. דלא לימרו לשלם דימא קא שחט: **ולא לתוך הכלים**. שלא יאמרו מקבל דם לעבודת כוכבים הוא: **לתוך עוגה של מים**. גומא כמו עוגיות לגפנים דמ"ק (דף ג.) לשון מורי. לישנא אחרינא לתוך העוגל והיא היא: **ובספיניה**. יכול לשחוט על גב הכלים והדם שותת לתוך היס שלא ללכלך את הספיניה ולא מיחייב כשותת לתוך ימים: **אכל עושה גומא**. משמע שחט לתוכה ובגמרא פריך הא אמרת אין שוחטין לגומא. וטעמא דגומא משום שהוא חוק הכדוקים לעבודת כוכבים:

יחקה

אסור היינו כמו שוחטין בהמה אכל לא כנגד העם שאם היו רואים אותו עושה כן צליעא היה שם חשד כמו צוק אכל כאן הרוחה שעושה צדיקו אומר לנקר חזרו הוא עושה וימיהו צירושלמי יש דרך משנה פליג אדרב מההוא גרמא שאין הש"ס שלנו סובר כן מדלא הקשה ממתניתין לרב כמו שהקשה מווא שבזכור ומשני תנאי היא צפרק צמה אשה (שם דף טז.) וכל הנהו דפריך לרב צפ"ק דמסכת ע"ז (דף יב.) מי שנתפזרו לו מעותיו לפני עבודת כוכבים ויש לו קין צרגלו ומשני להו קאמר צירושלמי דפליגי אדרב והא דאמר צפרק אע"פ (כתובות דף טז.) ליגור שעלו צו קשקשים צצבת ממעכו צרגלו צליעא צצבת ואינו חושש צההוא נמי מודה רב דלא שייך שם חשד דהא מדאורייתא שרי למעכו כמתלה צצבת:

ביון דקניא ליה לכפרה כדירה דמ"א. והא דפריך צפרק בתרא דזבחים (דף קד.) מוקצה ועבד אינו שלו הוא ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו ומוקי לה צדקשים קלים היינו כרב הונא דלעיל דלהי אמוראי דהכא מתוקמא אף צחטאט דכדידה דמ"א:

הא שמע ב' אוהוין בבבבין ושוחטין כו'. משמע הכא דרב הונא ועולא דלעיל (דף טז.) אסרי אף להדיט דך דשניט אוהוין והיא דר' יהודה בן צתירא ורבנן דצסמוך צצמורן צצירי אף להדיט ומשמע דלדידהו ניחא והשתא הא דמייתי ראיה צפרק רבי ישמעאל

(ע"ז דף טז.) מכלים שזונית המלך אלו דאמר מר הכננוס שגמוס והקדישו אחרים מחתם הוא אסור אף להדיט ומימה דהתם לעיל צההוא פירקא (דף טז.) צעי מיניה ר' יוסי בן שאול מרבי כלים שנשחטו בהן צצית חונוי מהו שישתמשו בהן צצהמ"ק אליצא דמ"ד עבודת כוכבים אסרו ר' יהודה בן בתירא ור' יהודה בן בבא מתירין אותו מפני שני דברים אחד שאין מנסכין יין אלא בפני עבודת כוכבים ואחד שיכול לומר לו לא כל הימנך שתאסר ייני לאונסי ורב נחמן ורב עמרם ורב יצחק אמרי אפי' למ"ד אדם אוסר דבר שאינו שלו ה"מ כותי אבל ישראל ילעעוריה קא מיכבין ת"ש ב' אוהוין בבבין ושוחטין אחד לשום אחד מכל אלו ואחד לשום דבר כשר שחיתתו פסולה הכא במאי עסקינן בישראל מומר? ת"ש המטמא והמדמע והמנפך בשוגג פטור במזיד חייב הכא נמי בישראל מומר אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי התרו בו וקבל עליו התראה מאי אמר ליה ה' התיר עצמו למיתה קאמרת אין לך מומר גדול מזה: **בתנאי** אין שוחטין לא לתוך ימים ולא לתוך החרות ולא לתוך כלים אבל שוחט הוא לתוך עוגה של מים ובספיניה על גבי כלים אין שוחטין לגומא כל עיקר אבל עושה גומא בתוך ביתו בשביל שיכנס הדם לתוכה ובשוק לא יעשה כן שלא יחקה

מיתה לא אמרינן קס ליה דכרבה מיניה כדאמרין התם ואי לא תנא דממע הוה אמרינא דצבדר מועט לא מייחייב: **לאן כ"א במינך שתאסר ייני לאונסי**. מימה דמשמע הכא דר' יהודה בן צתירא שרי לזבני לכל עובד כוכבים שירכא מטעם דלחן אדם אוסר דבר שאינו שלו וצבס"ק ע"ז פ' ר' ישמעאל (דף טז.) ומש דח"מ (מ"מ) משמע דלא שרי לזבני אלא לההוא עובד כוכבים דנסכיה דמינה מייתי ראיה אהא דקאמר התם האי עובד כוכבים דנסכיה לחמריה דישראל אע"ג דאסור צנהא לנשקל דמי מההוא עובד כוכבים דנסכיה שרי דמקלא קלייה וי"ל דהכי מייתי התם כיון דר' יהודה בן צתירא שרי לזבניה לכל עובד כוכבים שירכא לרצנן נמי דפליגי עליה שרי לזבניה לההוא עובד כוכבים דנסכיה: **בישראל מומר**. פי' צקונטרס דה"ה דהוה מנאי לאוקומי דלית ליה שותפות בגוה כדאוקיט לעיל וקשה דא"כ אמאי חזר והקשה קושיות שכבר תירץ אלא נראה דאף על גב דלית ליה שותפות בגוה אכתי איכא למימר לזעוריה קמיכוין: **הכא נמי בישראל מומר**. להנך אמוראי הוה מנאי למימר צהנזקין (גיטין דף טז.) מנסך היינו שנגע צו:

אין שוחטין לתוך הגומא. אומר רבינו תם דהיינו גומא נקיה דנראה כמקבל דם לעבודת כוכבים וקשה דאם כן צלא עושה לו מקום חוץ לגומא א איכא תקנה לנקר חזרו ולפיכך טוב ליחבר מלשוחט אפילו לתוך גומא שאינה נקיה:

ובשוק לא יעשה כן. אע"ג דאמר רב (שבת דף טז.) כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו צחדרי חדרים

אסור היינו כמו שוחטין בהמה אכל לא כנגד העם שאם היו רואים אותו עושה כן צליעא היה שם חשד כמו צוק אכל כאן הרוחה שעושה צדיקו אומר לנקר חזרו הוא עושה וימיהו צירושלמי יש דרך משנה פליג אדרב מההוא גרמא שאין הש"ס שלנו סובר כן מדלא הקשה ממתניתין לרב כמו שהקשה מווא שבזכור ומשני תנאי היא צפרק צמה אשה (שם דף טז.) וכל הנהו דפריך לרב צפ"ק דמסכת ע"ז (דף יב.) מי שנתפזרו לו מעותיו לפני עבודת כוכבים ויש לו קין צרגלו ומשני להו קאמר צירושלמי דפליגי אדרב והא דאמר צפרק אע"פ (כתובות דף טז.) ליגור שעלו צו קשקשים צצבת ממעכו צרגלו צליעא צצבת ואינו חושש צההוא נמי מודה רב דלא שייך שם חשד דהא מדאורייתא שרי למעכו כמתלה צצבת:

א) לעיל מ"א, ג) גיטין כ"ג, א) ע"ז נט"ז, ד) צבס"א: משומה, וכן להלן, ה) וכן הגירסא צמשה צמשה צמשה וכן איתא צהר"ש אכל צפרק ערך אלו ג' גרים אלו פי' ספל מלשון ויש צבגות וכן גרים הר"ק והרמב"ם ועי' ספ"ק משנה, ו) וימא לו, א) צב"א: משומה, וכן להלן, ח) צב"א: גוה, ט) דברים י"ז, י) צב"א: המיני, ט) צ"ל לאו לעבודת כוכבים, א) צב"א: משומה, וכן להלן,

ג"לון הש"ס

תוס' ד"ה ובשוק בו וימיהו בירושלמי. פ"ט דכלאים הלכה א' :

מוסף רש"י

ב' אוהוין בבבין. זה כאלו שה נקמו לעיני ח. המטמא. טהרות של חזרו כגון תרומה גיטין נ"ב. והמדמע. תרומה בחולין של חזרו ומפסדו אסורו לרוב ואין לחזור לכהניס זול (שם.) מתירין אותו. בהנאה ע"ז נ"ט. לא לתוך ימים. דלא לימרו לשלם על יס הוא שחט דעליו (ע"ז נ"ט.) ולא לתוך כלים. דלא לימרו האול ומקבל את הדם, לזרוע לעבודת כוכבים הוא כר"ך (שם.)